

JAZYK A JAZYKOVÉ KOMUNIKACE

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Český jazyk a literatura obsaženého v RVP G a integruje také tematické okruhy průřezového tématu Mediální výchova a část tematických okruhů Osobnostní a sociální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

V prvním (resp. pátém) ročníku je předmět dotován čtyřmi, v dalších ročnících třemi hodinami. V hodinách jsou základní pomůckou vedle učebnic pracovní sešity. Výuka je doplňována také využíváním audionosičů, videonosičů, literárních časopisů, slovníků, knih ze školní knihovny a kopiemi textů dle výběru učitelů. Jednotliví žáci se podle svého zájmu a studijní orientace zapojují do didaktických, literárních a novinářských soutěží.

Učitelé českého jazyka a literatury střídají různé organizační formy výuky i výukové metody. Vedle frontálního vyučování praktikují výuku kooperativní, projektovou a individuální; posledně jmenovanou zejména při vzdělávání žáků, u nichž byla diagnostikovaná některá z poruch učení.

Vzdělávací obsah učiva zahrnuje základní tematické okruhy:

- Jazyk a jazyková komunikace
- Literární komunikace

Mezipředmětové vztahy

Předmět český jazyk a literatura je úzce spjatý s dalšími předměty:

- **cizí jazyky** – srovnání gramatických systémů
- **dějepis** – odraz historie v literárních dílech
- **základy společenských věd** – výchova k demokracii, toleranci, empatii prostřednictvím konkrétních literárních děl a formulace vlastních postojů ústní i písemnou formou
- **estetické výchovy** – propojenost literatury s hudbou a výtvarným uměním

- **přírodovědné předměty** – specifčnost odborného stylu, terminologie

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Studenti

- jsou seznamováni s různými druhy informačních zdrojů
- zpracovávají úkoly spojené s vyhledáváním informací v různých informačních zdrojích
- v hodinách pracují s jazykovými a literárními slovníky a encyklopediemi
- zpracovávají výpisky a konspekty textů

Kompetence k řešení problémů

Studenti

- samostatně zpracovávají zadané úkoly
- se aktivně podílejí na plánování, přípravě, realizaci i prezentaci projektů
- řeší problémové úkoly související s praktickým životem

Kompetence komunikativní

Studenti

- vysvětlují podstatu a myšlenkovou strukturu různých typů textů
- formulují logicky své myšlenky psanou i mluvenou formou
- přizpůsobují jazykové prostředky jazykové komunikaci
- jsou zapojováni do diskuze, kde kultivovanou formou obhajují svůj názor a logicky argumentují

Kompetence sociální a personální

Studenti

- se učí během skupinové práce základům kooperace a týmové práce, respektu k odlišným názorům a potřebě kompromisu
- prožitkovým čtením posilují empatii k ostatním lidem

Kompetence občanská

Studenti

- se vyjadřují formou psanou i mluvenou k aktuálním tématům současnosti

Kompetence k podnikavosti

Studenti

- píše strukturovaný životopis, motivační dopis, vyhodnocují své osobní znalosti a dovednosti s ohledem na další vzdělávání a budoucí profesní zaměření

Profil absolventa a maturanta z hlediska předmětu Český jazyk a literatura

Student

- ovládá pravidla gramatiky českého jazyka a uplatňuje je v projevu mluveném i psaném v souladu s konkrétní komunikační situací
- orientuje se v základních pojmech morfolgie, syntaxe a lexikologie
- vytváří texty různých funkčních stylů podle zadaných kritérií
- analyzuje a interpretuje texty různých funkčních stylů
- rozlišuje základní literární žánry a literárněteoretické pojmy
- orientuje se v literární historii v rozsahu daném osnovami ŠVP
- čte a interpretuje beletristická díla
- pracuje s různými druhy informačních zdrojů